

СОВЕЩКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЮЗНАРНОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР

№ 102 (7663) Аўторак, 6 чэрвеня 1944 г. Цана 20 к.

Ад Совецкага Інформбюро. 3
аператыўнай зводкі за 4 чэр-
веня. 3 аператыўнай зводкі за
5 чэрвеня. (1 стар.).

Дошка Гонару калгасаў, соў-
гасаў і МТС — пераможцаў у
сацыялістычным спаборніцтве
за паспяховае правядзенне вес-
навой сяўбы. (1 стар.).

Васіль Каратышэўскі. На Ві-
цебшчыне. (2 стар.).
В. Чуманоў. У калгасе «Вер-
ны шлях». (2 стар.).
С. Наспрук. Леншыя людзі
ўступілі ў партыю. (2 стар.).
Владзімір Агіевіч. Славуцы
пясняр. (3 стар.).
М. Хрысціч. Залатая зямля.
(3 стар.).

Н. Кавалёў. Уключаюцца ва
ўсесаюзнае спаборніцтва. (3
стар.).
Е. Садоўскі. «Жыві, родная
Беларусь!». (4 стар.).
Міжнародная інфармацыя.
Заяўляе Рыма войскамі саюз-
нікаў. Вынікі паветраных па-
лётаў на Румынію. Дэсяці
авіяцый саюзнікаў. (4 стар.).

АБ АВАНГАРДНАЙ РОЛІ КОМУНІСТАЎ

Бязмежна любоў і адданасць
савецкага народа да сваёй роднай
большэвіцкай партыі. Не аўтары-
тэт і ўплыў на масы яшчэ больш
выраслі ў дні Айчынай вайны
савецкага народа супроць нямец-
ка-фашысцкіх захопнікаў.

«У дні Айчынай вайны, —
сказаў таварыш Сталін у дэкла-
рацыі аб 26-й гадавіне Вялікай Ка-
стрычніцкай Сацыялістычнай рэ-
валюцыі, — партыя прадставіла пе-
рад намі, як патхніцель і аргани-
затар усенароднай барацьбы су-
проць фашысцкіх захопнікаў. Аргани-
затарская работа партыі з'ед-
нала ў адно і накіравала да
агульнай мэты ўсе намаганні са-
вецкіх людзей, падпарадкаваўшы
ўсе нашы сілы і сродкі справе
разгрому ворага. За час вайны
партыя яшчэ больш зрадылася з
народам, яшчэ шчыльней звяза-
лася з шырокімі масамі працоў-
ных».

На франтах Айчынай вайны і
ў вярхоўях тылу, на фабрыках і
заводах, у калгасах і соўгасах —
ўсюды і заўсёды сваім асабістым
прыкладам і арганізатарскай пра-
цай камуністы мабілізуюць масы
на ўзмацненне дапамогі фронту,
на хутэйшы разгром і знішчэнне
ворага, на аднаўленне разбуранай
ворагам гаспадаркі.

Можна прывесці многа пры-
кладаў таго, як большэвікі Бела-
русі, не пасуючы перад цяжкас-
цямі, смела ідуць наперад, аргани-
зуюць масы на хутэйшае ад-
наўленне фабрык, заводаў, калга-
саў і соўгасаў.

Партыйная арганізацыя Чыр-
каўскага раёна даручыла камуні-
сту тав. Цыганкову за кароткі
тэрмін аднавіць райпрамкамбінат.
На сутнасці, трэба было стварыць
новыя прадпрыемствы, бо не бы-
ло абсталявання, матэрыялаў і

кваліфікаванай рабочай сілы. Тав.
Цыганкоў хутка згуртаваў вакол
сябе актыўны і агульныя сілы
калектыў сабраў з утылісраван-
ня і жалезнага лому або пабудав-
ваў абсталяванне, была арганиза-
вана падрыхтоўка кадраў. Хутка
быў наладжан выроб будаўнічых
матэрыялаў і розных прадметаў
шырокага спажывання. Райпрам-
камбінат адноўлены!

Прыклад большэвіцкай аргани-
зацыі і аператыўнасці паказа-
е дырэктар Прапойскай МТС,
камуніст тав. Захараў. Трактарны
парк гэтай МТС увесь час пра-
цуе бесперабойна і ўжо выканаў
план веснавых работ на 117 про-
цантаў. Тав. Захараў здолеў за
кароткі час пабудавать рамонт-
ныя майстэрні, падрыхтаваць не-
абходныя кадры. Дырэктар заўсё-
ды раіцца з рабочымі, трактары-
стамі, механікамі, клапоціцца аб
заўтрашнім дні і прымае меры да
таго, каб заўтра працаваць лепш,
чым сёння. У калгасах, якія аб-
слугоўвае МТС, яшчэ праходзіць
веснавая сяўба, а ў МТС ужо
разгарнулася падрыхтоўка да
ўборкі ўраджаю. Сярод калектыва
рабочых і служачых МТС тав.
Захараў часта праводзіць гутаркі,
расказвае ім аб становішчы на
франтах Айчынай вайны, аб
міжнародных падзеях, растлумач-
вае важнейшыя рашэнні партыі
і ўрада, мабілізуе ўвесь калектыў
на паспяховае выкананне вы-
творчых планаў МТС.

Так працуюць сапраўдныя
большэвікі.

Але ёсць яшчэ і такія камуні-
сты, якія мала працуюць іні-
цыятывы, губляюцца ў складанай
абстаноўцы і сваю дорную пра-
цу імкнуцца апраўдаць цяжкас-
цямі ваеннага часу. Жыццё-ж
паказвае адваротнае. Усе цяж-

касці можна перамагчы. Патрэбна
толькі праяўляць больш ініцыя-
тывы, пастойлівасці і ўпартасці ў
дасягненні пастаўленай мэты.
Цяспей звязвацца з масамі, свое-
часова адклікацца на патрэбы
працоўных, растлумачваць ім ра-
шэнні партыі і ўрада, згуртоў-
ваць і ўзняць людзей на бая-
выя і працоўныя подвигі сваім
асабістым прыкладам — вось чаго
патрабуе партыя ад кожнага ко-
муніста. Дзе-б і ў якіх умовах
не працаваў камуніст, ён заўсёды
павінен праяўляць авангардную
ролю, быць прыкладам для ўсіх
беспартыйных, вучыць масы і
вучыцца ў мас.

Вялікія і складаныя задачы
стаяць перад большэвікамі вызва-
леных раёнаў Беларусі. Прад-
стаіць гіганцкая работа па аднаў-
ленню разбураных гарадоў і вё-
сак, прамысловасці і сельскай
гаспадаркі, за кароткі час зноў
ператварыць нашу Беларусь у
перадавую, квітнеючую рэспублі-
ку. Выкананне гэтай вялікай
усенароднай задачы патрабуе ад
кожнага камуніста напружанай
працы, умання згуртоўваць і
ўзначальваць масы на паспяховае
вырашэнне задач, пастаўленых
перад намі партыяй, савецкім
ўрадам, асабіста таварышам
Сталіным.

Няма сумнення ў тым, што
камуністы Беларусі, загартаваныя
ў жорсткіх баях з нямецка-
фашысцкімі захопнікамі, з поспе-
хам справяцца з гэтымі задача-
мі, мабілізуюць усе рабочых,
калгаснікаў, інтэлігенцыю на
хутэйшае аднаўленне прамысло-
васці і сельскай гаспадаркі, да
памогучь нашай гераічнай Чыр-
вонай Арміі хутчэй разграміць
нямецка-фашысцкіх акупантаў.

Ад Совецкага Інформбюро

3 АПЕРАТЫЎНАЙ ЗВОДКІ ЗА 4 ЧЭРВЕНЯ

На працягу 4 чэрвеня ў раёне на паўночны захад і на поў-
нач ад горада Яссы нашы войскі паспяхова адбілі ўсе атакі буй-
ных сіл пяхоты і танкаў праціўніка і нанеслі яму вялікія стра-
ты ў жывой сіле і тэхніцы. За 3 чэрвеня ў гэтым раёне нашымі
войскамі падбіта і знішчана 29 нямецкіх танкаў. У паветраных
баях і агнём знішчана 44 самалёты праціўніка.

На другіх участках фронту — без змен.

За 3 чэрвеня на ўсіх франтах у паветраных баях і агнём зні-
шчана 53 самалёты праціўніка.

3 АПЕРАТЫЎНАЙ ЗВОДКІ ЗА 5 ЧЭРВЕНЯ

На працягу 5 чэрвеня ў раёне на паўночны захад і на поўнач
ад горада Яссы нашы войскі паспяхова адбілі атакі буйных сіл
пяхоты і танкаў праціўніка. За 4 чэрвеня ў гэтым раёне знішчана
41 нямецкі танк і збіта 33 самалёты праціўніка.

На другіх участках фронту — без змен.

За 4 чэрвеня на ўсіх франтах у паветраных баях і агнём зні-
шчана 39 самалётаў праціўніка.

МАСІРАВАНЫ НАЛЕТ НАШАЙ АВІАЦЫІ НА ЧЫГУНАЧНЫ ВУЗЕЛ КІШЫНЁЎ І ВАЕННЫЯ АБ'ЕКТЫ ГОРАДА КІШЫНЁВА

У ноч на 5 чэрвеня наша
авіяцыя зрабіла масіраваны налёт
на чыгуначны вузел Кішынёў і
ваенныя аб'екты горада Кішынё-
ва. У момант налёту на чыгунач-
ным вузле знаходзілася многа
ваенных эшалонаў праціўніка. У
выніку бомбардыроўкі ўзніклі
дзясяткі пажараў, якія суправа-
джаліся выбухамі. Гарэлі параво-
зы, чыгуначныя вагоны і плат-
формы з ваеннай тэхнікай, цы-
стэрны з гаручым, а таксама
ваенныя склады.

Адзін наш самалёт не вярнуў-
ся на свой аэрадром.

Дошка Гонару

ПАСТАНОВАЙ РЭСПУБЛІКАНСКОЙ КАМІСІІ ПА СОЦЫЯЛІСТЫЧНАМУ СПАБОРНІЦТВУ КАЛГАСАЎ, МТС І СОЎГАСАЎ ЗА ПАСПАХОВАЕ ПРАВЯДЗЕННЕ ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ ЗАНОСЯЦА НА РЭСПУБЛІКАНСКУЮ ДОШКУ ГОНАРУ ПЕРАМОЖЦЫ СПАБОРНІЦТВА:

7. Калгас імені 7-га З'езда Саветаў, Агародня-Го-
мельскага сельсавета, Добраўскага раёна (старшыня
калгаса тав. Цымбалаў Грыгорый Цімафеевіч), які
выканаў план сяўбы ранніх зёрнавых на 167,7 про-
цанта, бульбы — на 104 проценты, ільну — на 100
процантаў.

8. Калгас імені Мірава, Нармянскага сельсавета,
Добраўскага раёна (старшыня калгаса тав. Атро-
шчанка Іван Андрэявіч), які выканаў план сяўбы
ранніх зёрнавых на 108,2 процанта, бульбы — на
108,7 процанта, ільну — на 100 процантаў.

9. Калгас «Гарадок», Хізаўскага сельсавета, Свяці-
лаўскага раёна (старшыня калгаса тав. Грамыка Захар
Фёдаравіч), які выканаў план сяўбы ранніх зёрнавых
на 108,2 процанта, бульбы — на 107,3 процанта, ільну
— на 100 процантаў.

10. Калгас імені Карла Маркса, Напароўскага сель-
савета, Рэчыцкага раёна (старшыня калгаса тав. Бучно
Афанасій Андрэевіч), які выканаў план сяўбы ранніх
зёрнавых на 131,3 процанта, бульбы — на 100 про-
цантаў, ільну — на 100 процантаў.

11. Калгас «Чырвоны Гарадок», Гардуноўскага сель-
савета, Церахоўскага раёна (старшыня калгаса тав.
Харкоў Мартын Канстанцінавіч), які выканаў план
сяўбы ранніх зёрнавых на 107 процантаў, бульбы —
на 100 процантаў, ільну — на 100 процантаў.

12. Калгас «Авангард», Мільчанскага сельсавета,
Гомельскага сельскага раёна (старшыня калгаса тав.
Бядненка Дзмітрый Іванавіч), які выканаў план сяўбы
ранніх зёрнавых на 100 процантаў, бульбы — на 100
процантаў, ільну — на 100 процантаў.

13. Калгас «КІМ», Дварышчанскага сельсавета,
Хойніцкага раёна (старшыня калгаса тав. Бельскі Іосіф
Емельянавіч), які выканаў план веснавой сяўбы на
100,2 процанта.

14. Калгас «Нолас», Паселіцкага сельсавета, Хой-
ніцкага раёна (старшыня калгаса тав. Грыневіч Міхаіл
Іванавіч), які выканаў план веснавой сяўбы на 100
процантаў.

15. Калгас імені Леніна, Астраглядаўскага сельса-
вета, Брагінскага раёна (старшыня калгаса тав. Лагві-
ненка Пётр Еўдзімавіч), які выканаў план веснавой
сяўбы на 100 процантаў.

16. Калгас імені Дзмітравы, Глухаўскага сельса-
вета, Брагінскага раёна (старшыня калгаса тав. Леўчук
Гаўрыіл Іванавіч), які выканаў план веснавой сяўбы
на 100 процантаў.

17. Новабеліцкая МТС, Гомельскага сельскага раёна
(дырэктар МТС тав. Фрадкін Наум Грыгоравіч), якая
выканала план веснавых трактарных работ на 106
процантаў.

18. Веткаўская МТС, Веткаўскага раёна (дырэктар
МТС тав. Ільшчанка Савелій Іяўлевіч), якая выка-
нала план веснавых трактарных работ на 102 про-
центы.

У налгасе „Верны шлях“

Ранішай, калі буйныя кроплі расы пераліваюцца ізумрудамі, палівы вартуны калгаса «Верны шлях», Дзяражанскага сельсовета, дзед Цімафей доўга стаіць на ўзгорку і любіўна акідае вочам шырокія палі калгасных пасаваў.

— Ярына ўзімаецца, як на дражджах, — з радасцю кажа ён. — Ураджай будзе добры.

Сяўба яравых на плошчы 163 гектары ў калгасе даўно закончана. Пасевы ранніх зернавых ужо ўзышлі і зараз, пасля цёплага дажджу, выглядаюць надзвычай добра. Азімыя выраўняліся і пачынаюць каласіцца.

Цяпер калгаснікі наладжваюць догляд пасаваў, дзейна рыхтуюць

на да касавіцы і ўборкі ўраджаю.

На ўчастках бригады тав. Вінікава, якая заняла першынства на веснавай сяўбе, пачалася праполка азімых, барадуецца бульба. У калгасе створана бригада касцоў, рыхтуюцца косы, граблі. Рамантуецца хлебаўборачны інвентар. Тут цянець кожную хвіліну рабочага часу.

Калгаснікі ўступілі ў другі адказны перыяд сельгасгаспадарчых работ. Гэтыя дні, як і ў час сяўбы, поўны працоўнага энтузізму.

В. ЧУМАКОВ.

Касцюковіцкі раён.

Калгасная ўзаемадапамога

ДОБРУШ, 5 чэрвеня. (БЕЛТА).

Перадавыя калгасы раёна аказваюць дапамогу адстаючым сельгасарцелям. Калгас імені Молатава ў парадку ўзаемадапамогі вылучыў сельгасарцелі «Будаўнік сацыялізма» шэсць тон насеннай бульбы. 10 тон бульбы пазычыў сельгасарцелі «Чырвоная зорка» калгас «Трэці рашаючы».

У калгасе «Чырвоны маяк» сяўба зацянгулася. На дапамогу прыйшлі калгаснікі сельгасарцелі «Абарона», якія датармінаваў закончылі сяўбу на сваіх палях. Яны вылучылі адстаючаму калгасу частку сваіх коней і тым самым дапамаглі хутчэй закончыць сяўбу.

ПАШЫРАЮЦЬ ПАСЯЮНУЮ ПЛОШЧУ

ВАСІЛЕВІЧЫ. (Наш кар.).

Калгаснікі сельгасгаспадарчай арцелі «ХІ Кастрычнік», Пярнамайскага сельсовета, у гэтым годзе значна пашыраюць свае пасяўныя плошчы за лік асваення цалінных зямель. На асваенне цаліны штодзённа выходзяць па 40—60 калгаснікаў. Ускапана рыдлёўкамі 10 гектараў ляда, дзе пасеяна проса.

НОВЫЯ ДАМЫ КАЛГАСНІКАУ

ЛЕЛЬЧЫЦЫ, 1 чэрвеня. (БЕЛТА). У раёне пабудавана 1.877 новых дамоў для калгаснікаў. У 12 сельгасарцелях пабудаваны калгасныя зернаскоўшчы.

Вялікае будаўніцтва разгорнута ў раённым цэнтры. Закончана адбудова дамоў райвыканкома, райкома партыі, лесгаса, паштовага аддзялення, раённай больницы.

У сельсоветах пабудаваны памяшканні для двух урачэбных і васьмі фельчарскіх пунктаў.

ВЫПРАЦОВКА ТРАКТАРЫСТКІ АННЫ СУДАКОВАЙ

ВЕТКА, 3 чэрвеня. (БЕЛТА).

Трактарыстка Веткаўскай МТС комсамолка Анна Судакowa дабілася выключна высокай выпрацоўкі. За апошнюю пяцідзёнку яна ўзарала 50 гектараў пры норме 20 і эканоміла дзесяткі кілограмаў гаручага.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

Лепшыя людзі ўступаюць у рады ВКП(б)

Вайна паставіла нашу партыю перад сур'ёзнымі выпрабаваннямі. На членаў партыі, як і ў год ды грамадзянскай вайны і інтэрвенцыі, кладзецца зраз больш цяжкая, чым звычайна, больш сур'ёзная работа. І гэта добра ведаюць лепшыя людзі, якія ідуць у партыю ў дні вялікай Айчыннай вайны Савецкага Саюза.

Бесперапынны рост радыёў камуністычнай партыі ў вайну перыяд ярка сведчыць аб тым, што прапоўныя лічылі і лічаць камуністычную партыю сваёй партыяй, блізкай і роднай, якой яны давяраюць свой лёс.

31 студзеня па чэрвень 1944 года ў гомельскай гарадской партарганізацыі прынята ў члены партыі 57 чалавек і ў кандыдаты 71 чалавек.

У партыю ідуць лепшыя рабочыя, калгаснікі, служачыя. У члены і кандыдаты партыі прыняты: В. М. Крывашэў, які зараз працуе сакратаром райкома комсамолу Цэнтральнага раёна, раней быў у партызанскім атрадзе, узнагароджаны ордэнам Чырвонага Сцягу і медаллю «Партызану Айчыннай вайны»; Д. Г. Аўсянік — лепшы кулямётчык партызанскага атрада, узнагароджаны ордэнам Чырвонага Сцягу і медаллю «Партызану Айчыннай вайны»; П. І. Рогава — партызанка, узнагароджаная медаллю «Партызану Айчыннай вайны», зараз працуе ў гаркоме партыі; Г. Г. Шуманцоў — начальнік забеспячэння завода імені Кірава і іншыя.

С. КАСПРУК.

Тэарэтычная канферэнцыя

Новабеліцкі райком партыі правёў тэарэтычную канферэнцыю партыйнага актыву раёна, які самастойна вывучае кнігу таварыша Сталіна «Аб вялікай Айчыннай вайне Савецкага Саюза».

На канферэнцыі прысутнічалі 43 чалавекі — сакратары партарганізацый, кіраўнікі гуртоў, агітатары.

Пасля ўступнага даклада прапанандыста райкома тав. Грычанкі выступілі ўдзельнікі канферэнцыі.

Тав. Р. Прыхажан глыбока і цікава асвятляла пытанне — «Арганізатарская работа, савецкага тыла». Тав. Шардыка расказаў

аб разгроме немцаў пад Масквой у 1941 годзе.

Выступілі таксама тт. Прыхажан (школа ФЗА), Паўленкаў (беларуская школа № 4) і другія.

Вялікае ажыўленне выклікала абгаворэнне пытання «Аб другім фронце».

Тэарэтычная канферэнцыя прайшла жыва і цікава. Таварышы ўхвалілі такую форму дапамогі тым, хто самастойна працуе над павышэннем свайго тэарэтычнага ўзроўню. Тт. Палівайка і Шардыка раілі скарыстоўваць наглядныя дапаможнікі (геаграфічныя карты, дыяграмы), больш сур'ёзна рыхтавацца да канферэнцыі.

Беларускія комсамольцы ўдзельнічаюць у аднаўленні Сталінграда

У свой час група крычаўскіх комсамольцаў выехала ў Сталінград для ўдзелу ў аднаўленні гэтага гераічнага горада. Нядаўна крычаўскія комсамолькі Ольга Ісачкіна, Вера Баравікова прыслалі пісьмы з Сталінграда, у якіх расказваюцца аб тым, як беларуская моладзь працуе на аднаўленні праслаўленага горада-героя.

Ольга Ісачкіна ў сваім пісьме расказвае аб аднаўленні аднаго сталінградскага завода. Завод гэты хутка будзе пунчаны і дасць прадукцыю фронту і краіне.

Вера Баравікова піша аб тым, што зрабілі немцы з квітнеючага Сталінграда і як цяпер на месцы руін вырастаюць новыя будынкі.

Поспехі трактарыстаў

КЛІМАВІЧЫ, 5 чэрвеня. (БЕЛТА). Сярод трактарыстаў Раднянскай МТС пашыраецца спрыялістычнае спаборніцтва. Кожны трактарыст абавязваецца выконваць на сваім трактары па паўтары нормы штодзённа. Многія трактарысты гэта абавязадальства выконваюць з чэсцю.

Брыгада Ражнова на 19 працэнтаў перавыканала план веснавых трактарных работ. Трактарыст Ігнацёў на сваім трактары

звыш плана ўзараву 99 гектараў і эканоміў каля тон гаручага. Трактарыст Брохаў дае штодзённа па паўтары нормы. За апошнія тры тыдні ён эканоміў 452 кілограмы гаручага. Трактарыст Шумскі, замест 56 гектараў, ўзараву 69, ён эканоміў 300 кілограмаў паліва.

Усяго па МТС эканомлена каля двух тон гаручага. Брыгады заканчваюць пасеўныя работы і прыступаюць да ворыва папараў.

Па раёнах рэспублікі

МОЗЫР. Больш двух год хаваў калгасны сцяг ад нямецкіх акупантаў калгаснік сельгасгаспадарчай арцелі імені Молатава С. Собат. Зараз гэты сцяг упрыгожвае памяшканне праўлення калгаса.

ВЕТКА. Сотні дамоў спалілі ў горадзе нямецкія бандыты. Яны таксама спалілі клуб, 4 бібліятэкі, 9 прадпрыемстваў. Цяпер шыюць

рока разгарнулася работа па аднаўленню горада. Адрамантавана больніца, дзесяткі дамоў і некалькі прадпрыемстваў. Пабудаваны новыя калодзежы, масты і іншыя.

БУДА-КАШАЛЕЎ. Калгаснікі Яраслаўскай абласці ў парадку шэфскай дапамогі прыслалі вышваленаму раёну 1.560 кгр. насення клеверу і 10 тон ільнясемя.

Комсамольцы ў авангардзе

ДАМАНАВІЧЫ. (Наш кар.). У сельгасгаспадарчай арцелі «Новае Сялішча» па ініцыятыве комсамольскай арганізацыі створаны 2 з'яны высокага ўраджаю, якімі кіруюць комсамольцы тт. Казачонак і Літошых. Гэтыя комса-

мольцы сталі сапраўднымі арганізатарамі ў калгасе. Праўдзівым большавіцкім словам і асабістым прыкладам яны ўзімаюць калгаснікаў на барацьбу за высокі ўраджай.

НА ВІЦЕБШЧЫНЕ

Нямецка-фашысцкія акупанты нанеслі вялікую шкоду калгасам Віцебшчыны. У Лёзненскім, Суражскім і іншых раёнах былі дашчэнту разбураны калгасы, знішчана жыллё, спалены грамадскія пабудовы і дамы калгаснікаў.

Перамагаючы цяжасці, калгаснікі вызваленых раёнаў Віцебскай абласці з першых жа дзён паліваў работ паказалі сябе сапраўднымі патрыётамі.

Далёка ідзе слава пра комсамольска-маладзёжнае з'яно калгаса «Пражэктар», Лёзненскага раёна. Выдатна працуе з'яно Тацяна Вазловай з калгаса «Энергія», Вазышынскага сельсовета. Члены гэтага з'яна Марыя Чысцякова і Марыя Ермалаева на апрацоўцы глебы штодзённа выконваюць па чатыры нормы. Калгасніца сельгасарцелі імені Будзёнага, гэтага-ж раёна, Елены Кісялёва сістэматычна выконвае норму ў многа раз. Вы-

сокую выпрацоўку дае калгасніца Тацяна Шлеперава з сельгасарцелі «Сігнал», Сутоцкага сельсовета.

Сяўба ідзе на апаленай, здрагаванай акупантамі зямлі. Глядзіць на трактар, які пераварчвае дзёрны, на калгаснікаў, якія любіўна і старанна апрацоўваюць глебу, на палаткі, што раскіданы на полі, і адчуваеш усім нутром цястрымную волю калгаснага сялянства хутчэй аднавіць разбураную ворагам гаспадарку. Спалены будынкі, але зямлі апрацоўваецца, ураджай будзе заваяваны, а з ім будучы пабудаваны новыя дамы, новыя вёскі.

На полі калгаса «Працоўны тэатр», Лёзненскага раёна, бачым палівымі кветкамі ўпрыгожаны баявы лісток «Веснавая сяўба». Калгаснік, калгасніца не пройдзе міма, каб не прачытаць аб працоўных подвигах сваіх таварышоў. У лістку расказаецца аб паспяховай рабоце Усцініі Кан-

цавой, Матроны Арцюхавай і Веры Гладышчэнай. Яны, жонкі франтавікоў, сваёй выдатнай працай на палях дапамагаюць сваім мужам біць непавесных немцаў. У лістку не адны толькі пахвалы, крытыкуюцца адстаючыя калгаснікі, даюцца практычныя парады па лепшай апрацоўцы зямлі. Лісток радыгае настаўніца Раіса Васільеўна Ісаева.

На вызваленай зямлі Віцебшчыны сяўба ў поўным разгары. Калгасы, брыгады і званні спаборнічаюць паміж сабой за атрыманне высокага ўраджаю, за хутчэйшае заканчэнне сяўбы. Першы ў Лёзненскім раёне закончыў сяўбу збожжавых культур калгас імені Карла Маркса, Знаменскага сельсовета. Жонкі франтавікоў і партызан Айчыннай вайны асабістым прыкладам вядуць за сабой усіх калгаснікаў у барацьбе за першынства.

Васіль КАРАТЫШЭЎСКІ.

Пісьмо беларускіх сялянскіх воінам Чырвонай Арміі

Пісьмо гэта прыйшло з варажана тылу. Яго напісала група жанчын вёскі М., што знаходзіцца на часова акупіраванай частцы Магілёўскай абласці. 16 жанчын, якія напісалі гэта пісьмо, звяртаюцца да воінаў Чырвонай Арміі з наступнымі словамі:

«Таварышы байцы, камандзіры! Вішнем вас з велізарнымі поспехамі на франтах Айчыннай вайны. Жадаем вам новых поспехаў у разгроме гітлераўскіх банд. Фашысты здазваюцца над намі, беларускімі сялянкамі. Яны пры-

мушаюць нас працаваць як нявольніц, яны гоняць нас у сваю зварыную Намеччыну. Яны руйнуюць нашы вёскі, забіваюць нашых банькоў і дзетак. Але мы ўсе поспіем фашыстам і даем вам клятву, дарагія воіны, што будзем надалей яшчэ больш бязлітасна біць фашысцкіх гадаў.

Мы ўпэўнены ў тым, што набліжаецца час нашага вызвалення, час сустрэчы з магутнай гераічнай Чырвонай Арміяй. Чакаем вас, родныя».

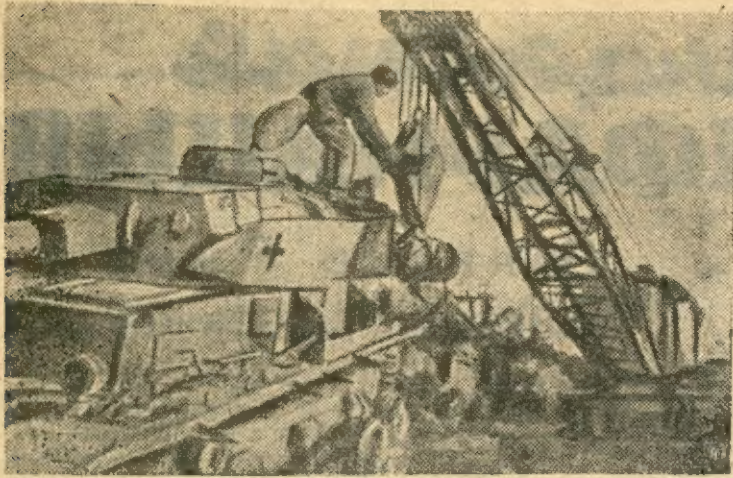
Вучні шэфствуюць над шпіталем

Вучні Буда-Люшаўскай школы (Гомельская обласць) узялі шэфства над адным вайсковым шпіталем. Вучні часта наведваюць параненых, прыносяць ім розныя надарункі: белыя сухары, булочки, малако, яйкі. Праводзяць ся-

род параненых гутаркі, чытаюць ім газеты, пішуць пісьмы.

Юныя шэфы вельмі сур'ёзна адносяцца да сваіх новых абавязкаў і заслужана карыстаюцца павагай у параненых воінаў Чырвонай Арміі.

Нямецкая тэхніка, падбітая на франтах Айчыннай вайны, прыбыла для пераплаўкі ў мартэнах Кузнецкага металургічнага камбіната імені Сталіна.

НА ЗДЫМКУ: У неправым цэку завода. Разгрузна графійнай тэхнікі.

Фото А. Фацеева.

(Фотакроніка ТАСС).

Уключаюцца ва Ўсесаюзнае спаборніцтва

Большасць аднаўляемых торфа-прадпрыемстваў Магілёўшчыны нядрэнна падрыхтавалася да пачатку сезона. Так, торфазавод «Светлы калодзеж» (дирэктар Марыя Кузьмінкова) своечасова пачаў здабычу торфу. Насля абмеркавання звароту штурскіх рабочых калектыву завода ўключыліся ва Ўсесаюзнае спаборніцтва работнікаў торфяной прамысловасці і ўвай у сябе абавязальства: звыш плана здабыць 100 тысяч штук торфапаглі.

Паміж брыгадамі і асобнымі рабочымі разгарнулася соцыйлістычнае спаборніцтва. Вынікі работ за першыя дзесці дзён гавораць аб тым, што ўзяты абавязальствы будучы выкананы.

Брыгада, якой кіруе жонка франтавіка Марыя Больная, за дэкаду выкапала сваё заданне на 200 процантаў. Не адстае і брыгада Антаніны Пасканой. 27 мая яна здабыла 4.700 торфапаглі, пры плане 2.500.

На-стаханавскай працуе на здабычу торфу работніца Марыя Усаенка, Надзежда Мельнікова і Ніна Гаўрыленка. Яны штодзённа выконваюць заданні на 150—

180 процантаў. Такую-ж высокую выпрацоўку дае разныца торфу Насця Аўчынікіна.

Калектыву завода змагаецца за тое, каб не было разрыву паміж здабычай і сушкай торфу. Для сушкі торфу адведзен участак і вылучана брыгада.

Гарачы водгук знайшоў зварот штурскіх рабочых і сярод калектыва торфазавода «Гарэлае», Чарыкаўскага раёна. Тут таксама дабіліся добрых вынікаў па здабычы торфу.

Аднак, агульная лічба здабычы мясцовага паліва на Магілёўшчыне недавальная. Недададзяжэ многа тон торфу. Зусім дрэнна абстаіць справа на торфараспрацоўках у Хоцімскім раёне, дзе яшчэ не прыступілі да здабычы. Не наладжана, як след, праца на торфараспрацоўках Месціслаўскага раёна. За першую дэкаду, якая прайшла з пачатку сезона, тут здабыта ўсяго 50 тысяч торфапаглі.

Трэба раўняцца на перадавыя прадпрыемствы абласці, дабіваючыся дакладнага выканання графіка здабычы торфянога паліва.

Н. КАВАЛЕЎ.

Магілёўская обласць.

Славу ты пясняр

Максім Багдановіч асабліва доўга беларускаму народу таму, што ён адзін з пачынальнікаў рэвалюцыйна-дэмакратычнай беларускай мастацкай літаратуры ў перадавыя часы. Ён сапраўды народны, нацыянальны паэт шматнакунтай Беларусі. Літаратура, кроўна звязаная з інтэрасамі і лёсам народа, цанілася М. Багдановічам вышэй за ўсё. Яшчэ дваццацігадовым юнаком у адным з артыкулаў ён пісаў: «Наша літаратура не развіта... але вялікім пачуццём напоўнена ўсё яе цела, не на грошавыя справы трымаецца яна і ніколі не пойдзе чысціць боты капіталу».

Яго лепшыя вершы — «Край мой родны», «Народ! Беларускі народ!», «Санет», «Слуцкія ткачыкі», — як і ўся яго творчасць, прасякнута шчырымі чалавечымі пачуццямі, палкім патрыятызмам, свяшчэннай любоўю да свайго народа. Максім Багдановіч быў сапраўдным патрыятам свайго радзімы, яго заўсёды хваляваў яе лёс. Ён радаваўся яе поспехам і сумаваў ад яе няўзгод; ён пакутаваў, калі бачыў няшчасце свайго народа, прыгнечанага царызмам, гараў нянавісцю да віноўнікаў гэтага няшчасця і аддаваў усе свае сілы барацьбе за волю. Ён марыў аб вызваленні народа, пастомна будзіў у ім свядомасць і клікаў яго ў рашучы бой:

Рушымся, брацця, хутчэй
У бой з жыццём, пакідаючы
жых;

Крыкі пужлівых людзей
Не стрываюць хай бітвы
размах...

Пропі цяжкія вады
Зможа толькі жывое паплывць.
Хвалі-ж ракі заўсёгды
Тое цягнуць, што скончыла
жыць.

Грамадзянскія матывы ў вершах М. Багдановіча складаюць тое асновае, без чаго не мысліцца сапраўднай рэвалюцыйнай паэзія. Яго вобразы ніколі не скоўвала этнаграфічная і нацыянальная абмежаванасць, але разам з тым яго паэзія не пазбаў-

лена задушэўнасці і нацыянальнага каларыту.

Гістарычнае мінулае яўляла вачам паэта малюнкi самаадданай барацьбы беларускага народа з унутранымі ворагамі і чужаземнымі захопнікамі. У гэтай барацьбе беларускі народ паклаў многа сіл, каб адстаяць сваю незалежнасць. Гэта барацьба выхавала ў ім вялікую любоў да роднай зямлі, выключную мужнасць і непрымымасць да ворагаў. Узнаўляючы ў мастацкіх вобразах гісторыю, паэт неаднаразова ставіў у прыклад сучасным людзям гераізм народа ў мінулым:

З гэтых дзедаў саворых
прыклад нам-бы ўзяць,—
Не хіліцца з бяды,
не пужацца агня,
Бо мы толькі тады дачакаемся
дня,
Калі нас не далее змаганне
злякаць.

Вучань вялікай рускай культуры, песна звязаны з рускай і украінскай літаратурамі, рускімі і украінскімі пісьменнікамі, знаўца некалькіх замежных моў М. Багдановіч аказаў на развіццё ўсёй беларускай літаратуры вялікі ідэйны ўплыў. Гэта ён упершыню ўнёс у беларускую паэзію лепшыя ўзоры і ідэі сучаснай літаратуры, ускладніў і культывіраваў паэтычны вобраз, удасканаліў рытміку паэтычнай мовы, даўшы да гранічнай выразнасці гучанне вершаванага радка.

Паэзія М. Багдановіча ўсім сваім зместам накіравана супроць пемных сіл, супроць прыгнечанага і патрыятычнага, і ў гэтым яе грозная сіла. Аб сацыяльнай несправядлівасці паэт пісаў:

Кінь вокам на ўсё абшар
зямлі:
Вось хату шчыльна абышлі
Парканы з гострымі цвікамі,
Насыпаны бітым шлом.
Глядзі — ў прасторах за сямом
Мяжамі
Падзелены на нівах каласы,
Ідуць канаўкі праз лясы,
І стонудовыя гранічныя
каменні
Сярод лугоў бяскрайных
залаглі.

Шнуры шыкоў па ўсёй зямлі
Гараць, як дзікае хапненне,
На гаспадарстваў рубяжы.
Глядзі: паўсюль мяжы.

Глядзі: па ўсёй зямлі святой
Шырокай хваляй залатой
Без краю блішча збожжа
мора,
Цвітуць лагі, шумяць лясы...
Так многа ёсць паўсюль
багацтва і красы,
А людзі нішчацка у голадзе,
у зморы
Ад беднаты, ад цемнаты,
Бо скрозь — мяжы, бо скрозь —
платы.
(1914 г.).

Вольная радзіма і пазбаўлены прыгнечальнікаў народ — вось галоўныя ідэалы паэта.

У гістарычным радстве трох вялікіх славянскіх народаў — рускага, украінскага і беларускага, — якія па яго словах, «раслі з аднаго каранню», ён бачыў магутную сілу. М. Багдановіч узяўся да матэрыялістычнага разумення гістарычнага працэсу, і гэта ўзвышала паэта над многімі яго сучаснікамі. Рэзка крытыкуючы самадзяржаўны прыгнечальнік, паэт падкрэслена выказваў свае сімпатыі і шчырыя пачуцці любові да ахвяр сваволі.

Рэвалюцыйнізуючая, акрыленая прагай помсты ворагу, глыбока пранікнутая гуманізмам, паэзія М. Багдановіча найбольш сугучна нашаму часу, калі ва ўсёй сваёй велічы разгарнулася рашучая бітва савецкага народа з крывавым фашызмам. У гэтай смяртэльнай бітве гераічны беларускі народ з дапамогай вялікага рускага народа адстаіць сваю свабоду і незалежнасць.

На захад ідуць чырвоныя воіны. Блізкі час расплаты. Пераможным гімнам гучаць незабытыя словы паэта:

Беларусь, твой народ
дачкаецца
Залацістага яснага дня.
Паглядзі, як усход
разгараецца,
Сколькі ў хмарах залётных
агня.

Владзімір АГІЕВІЧ,
навуковы супрацоўнік
Анафімі Наву БССР.

ЗАЛАТАЯ ЗЯМЛЯ

(Расказ партызанкі Марусі)

1.

На ўзгорку хадзілі суровыя нямецкія вартавыя. Іны раз яны спыняліся, штурскі крычалі, лаяліся, але людзі працавалі павольна, не спяшаючыся, увесь час пазіраючы навокал.

У вярхоўнім водсвеце з'явіўся самалёт. Як спяжынікі, закружыліся лістоўкі. Жанчыны, старыя і дзеці кінулі капаць нямецкія ўмацаванні, прагна лавілі кожны аркуш.

— Нашы! — хтосьці голасна сказаў у патоўпе.

— Нашы! — падхапілі другія. Гітлераўцы бегалі вакол патоўпу, крычалі, білі людзей прыкладамі, калолі штыкамі, але нічога не дапамагала.

Жанчыны разбіралі хусткі, старыя і дзеці здымалі шапкі, узнімалі іх над галавой і ўхвалявана праважалі родную чырвоначырвоную, штурскі па ўсход.

Ноччу мы вярталіся ў вёску.

Амаль ля кожнай хаты на прызьбе сядзелі маленькія дзеці — голыя, у лахманах. Цэлы дзень яны не бачылі матак, плакалі. Нямецкія салдаты, ідуць вуліцай, штурскі малышоў ботам, смяяліся...

На світанні ў вёсцы пачулася ружэйна-куляметная стралінна. Народныя мсціўцы нечакана напалі на немцаў і разбілі іх.

Увечары партызаны рыхтаваліся ў дарогу. Я падышла да камандзіра таварыша Васілі і сказала, што жадаю пайсці ў атрад. Ён не згадзіўся. За мяне папрасіў комсамалец Сцяпа, мой зямляк, які ўжо быў у гэтым атрадзе партызанам, і камандзір, падушчышы, сказаў:

— Добра. Але ж ведай: служба ў нас цяжкая і адказная.

II.

Аднойчы выклікаў мяне камандзір партызанскага атрада. Мы доўга гутарылі. Потым я раз-

віталася з таварышамі і выйшла з лесу.

У раёны цэнтр прыйшла ноччу. Ва ўмоўленым месцы мяне радасна стрэла пажылая жанчына Таціна К.

Падвечар паступіла дня я даведлася, што немцы іраніхалі аб размяшчэнні партызанскага атрада і рыхтуюцца напаць.

Трэба хутчэй дзейнічаць!

Раніцою ў раённым цэнтры на палатах і тэлеграфных слухах жыхары прагна чыталі лістоўкі — паведамленне Савінформбюро аб паступленні Чырвонай Арміі...

Немцы збітажыліся. Яны штурскі на кватарах, шукалі відаватага.

Я вярнулася ў атрад. Камандзір уважліва выслухаў мяне і тут-жа прыняў рашэнне — апыраць ворага.

На бззе засталася невялікая група партызан пачале з таварышам Сцяпанам, асноўныя-ж сілы камандзір павёў у абход ворага. Апоўдні разведка паведаміла: нямецкі карны атрад у волькасці

300 чалавек накіраваўся ў бок лесу, на нашу базу.

Хутка пачуліся куляметна-мінамётныя стрэлы, ірваліся грана-ты, прарэзваючы лясную цішыню. Гэта група адважных народных мсціўцаў заманьвала гітлераўцаў у лес.

Хвілін праз 10 асноўныя сілы партызанскага атрада ўдарылі на акупантах з тыла і левага фланга, адбілі варажы абоз. Завязаўся жорсткі бой.

Захопленыя зняпачку гітлераўцы адстрэльваліся, спрабавалі схаватца ў лесе, але і адтуль партызаны сустраі іх знішчальным агнём.

Бой цягнуўся чатыры гадзіны. Толькі падвечар паступова заціхла капанада. Больш 200 нямецкіх разбойнікаў назаўсёды ляглі на нашай зямлі.

Мяне тады параніла ў правую руку. Але я не пакінула поля бою: патрэбна было выносіць раненых.

Увечары да мяне падышоў камандзір атрада. Ён ласкава сказаў:

— Малайчына. Заданне па разведцы выканалі выдатна. Вы прадстаўляецеся да ўрадавай узнагароды.

Потым ён спытаў:

— Скажыце, лістоўкі ў раённым цэнтры вы расклеівалі?

— Так, таварыш камандзір, — адказала я і дадала: — аднойчы мне давалася бачыць, як нашы людзі прагна хапалі лістоўкі, скінутыя савецкім самалётам, ну, і параніла...

— Добра, вы выдатны боец, — сказаў ён і пайшоў.

Я стаяла на месцы і мне здавалася, што пада мною залатая зямля, такая дарагая для мяне, як і самае жыццё.

Скажу праўду: у той вечар я плакала. Але гэта было ад радасці.

***

Так закончыла свой просты расказ маладая партызанка Маруся. І яна яшчэ доўгі час сядзела моўчкі — пад уражаннем яркіх падзей суролага партызанскага жыцця.

М. ХРЫСЦІЧ.

„ЖЫВІ, РОДНАЯ БЕЛАРУСЬ!“

ВЫПУШЧАН НОВЫ БЕЛАРУСКИ ФІЛЬМ

3 чэрвеня ў Гомельскім кіно-тэатры імені 25-годдзя БССР адбыўся грамадскі прагляд новага беларускага мастацкага фільма «Жыві, родная Беларусь!» — пастаўка рэжысёра заслужаных дзеячоў мастацтва БССР В. Корні-Сабіна і Міколы Садковіча.

Фашысцкія цэмаралы хацелі задушыць беларускую культуру, але ў іх нічога не вышло. Сама назва новага фільма гаворыць аб тым, што жыве Беларусь і жыве яе багатае жыццёсцвярджаючае мастацтва. «Жыві, родная Беларусь!» — гэта першы вялікі мастацкі фільм, зроблены нашымі беларускімі рэжысёрамі за час Айчынай вайны.

Пасля кароткага ўступнага слова, зробленага заслужаным дзеячом мастацтва рэжысёрам Міколам Садковічам, на экране з'явіліся сівыя, велічныя беларусы-цымбалісты. На іх каленях ляжалі цымбалы — любімы музычны інструмент нашага народа. Пад меладыйныя акорды цымбалісты прачыталі ўрывкі з пісьма беларускага народа вялікаму Сталіну. Гэты ўступ да фільма ў мастацкай форме як-бы яшчэ раз выказаў гарачую сьпёную ўдзячнасць беларускага народа свайму мудраму правадзю і бацьку таварышу Сталіну.

І ўсё, што далей паказвалася на экране, прасякнута бязмежнай любойю беларускага народа да свайго Радзімы, асветлена бліскучымі пароднымі талентамі.

Фільм «Жыві, родная Беларусь!» пабудаваны на прынцыпу кіпоканцэрта. Усе нумары, уключаныя ў фільм, звязаны адной ідэяй, якую ўдала праносіць ад пралога да заключнага эпизода вядаўны фільм — народны артыст БССР А. Ільінін і заслужаны артыст БССР Л. Рахленка.

Іны праводзяць глядача ад эпизода да эпизода і сродкамі мастацтва знаёмяць яго з рознымі этапамі ў жыцці нашай любімай Радзімы.

Вось на экране старажытныя абрадавыя сцэны вяселля (выкон-

вае калектыву артыстаў Другога Беларускага Дзяржаўнага Драматычнага тэатра). Ці вось бадзёрыя эпизоды сучаснага нам жыцця ў беларускім калгасе, дзе наша таленавітая артыстка, лаўрэат Сталінскай прэміі Л. П. Александровіч выконвае дзве песні: «Васількі» і «Вечар у калгасе». Пасля гэтага мы бачым любімыя танцы беларусаў — «Юрачка» і «Бульба». Сціхае музыка вясяля і з экрана гучаць палкія словы народнага паэта БССР Якуба Коласа: «Зямля мая, мая краіна» (чытае Л. Рахленка).

Гэты верш уводзіць нас у галарэю герояў. На экране скульптуры Герояў Савецкага Саюза — работы народнага мастака БССР Азгура. Тут і Гастэла, і Даватар, і Бумажкоў, і Сільніцкі. Тут і б'юст народнага паэта БССР Янкі Купалы.

Як набат, гучыць яго заклік: Партизаны, партизаны, беларускія сыны.

За няволю, за кайданы Рэжэ гітлераў паганых, Каб не ўскрэслі век яны!

І як-бы ў адказ на гэтыя палкія словы, з экрана гучыць лірычная партызанская песня ў выкананні народнага артыста БССР Р. Млодэк і А. Арсенкі.

Мы ў лягёным партызанскім лагэры. Як і ўсюды на нашай зямлі, тут жыве мастацтва беларусаў. У асяроддзі партызан народная артыстка БССР Нікалаева выконвае беларускі танец «Янка», пяс «Чорнавоку» Балоцін. Артысты ансамбля танцуюць «Лявоніху».

Фільм заканчваецца новай песняй кампазітара І. Любана — «Беларуская застольная»:

Тост наш за Сталіна,
Тост наш за партыю,
Тост наш за сяг перамог.

У хуткім часе фільм «Жыві, родная Беларусь!» з'явіцца на экранах Савецкага Саюза, і мы ўспэнем, што савецкія глядачы сустрапаць яго з вялікім задавальненнем.

Е. САДОУСНІ.

Новыя кнігі

У хуткім часе выйдзе з друку брашура П. Н. Панамарніка «Вызваленне беларускіх земляў, далейшыя задачы барацьбы беларускага народа супроць нямецкіх захопнікаў і бліжэйшыя задачы аднаўлення народнай гаспадаркі Беларускай ССР».

Вышаў з друку зборнік матэрыялаў «Аб нечуваных здзеках гітлераўцаў над беларускім народам». Зборнік гэты прысвечан выратаванню савецкіх грамадзян з нямецкага лагэра смерці ў раёне мястэчка Азарычы, Палескай абласці.

Адкрываецца зборнік пісьмом

таварышу Сталіну ад 33.434 чалавек, вызваленых Чырвонай Арміяй з лагэра смерці. Далей ідзе паведамленне Надзвычайнай Дзяржаўнай Камісіі па ўстанаўленню і расследаванню злачынстваў нямецка-фашысцкіх захопнікаў. У зборніку надрукаваны артыкул Якуба Коласа, Ефіма Садоўскага і Васіля Бурносавы «Нечуваныя здзеки гітлераўцаў над беларускім народам», перадавы артыкул газеты «Савецкая Беларусь» «Не забудзем, не даруем!» і артыкул Міколы Садковіча «Няхай асяпіць іх ішчасце».

Калгасныя пчалаводы

КАСЦЮКОВІЧЫ. (Наш нар.). У радзе калгасаў раёна ідзе аднаўленне пчаласек. У адноўленай пасецы калгаса «Праца» ўжо ёсць 14 пчаласям'яў. Вопытны пчалавод Мельнікаў нядаўна правёў агляд пчол.

Аднавіў сваю пасеку і калгас «Звязда». На пасецы ёсць 33 пчаласям'я. Арганізуюцца пасека і ў калгасах «Чырвоны Сураў» і «Чырвоная Армія».

Інфармацыя

ГЕНЕРАЛ ФОН ШВЕРЫН АДАН ПАД СУД ЗА АДСТУПЛЕННЕ НА СОВЕЦКА-ГЕРМАНСКИМ ФРОНЦЕ

СТАКГОЛЬМ, 3 чэрвеня. (ТАСС). На паведамленні газеты «Афтан-тіднінген», германскі генерал-лейтэнант граф фон Шверын, па распараджэнню Гітлера, заняволены ў крэпасці Граудэніц, дзе ў чаканні ваеннага суда ўжо ўтрымліваецца рад нямецкіх афіцэраў. Шверын аддаецца ваеннаму суду «за трусасць, якую праявіў у баю».

Газета заяўляе, што фон Шверын быў камандзірам 16-й мотадывізіі і наперакор распараджэнню камандуючага 6-й нямецкай арміі генерал-палкоўніка Халіда, які 16 сакавіка выдаў загад «змагання да апошняга скардату», — загадаў адступіць.

Па словах газеты, «германскія афіцэры колі выказваюць неадвальнае тым, што Гітлер паставіў на адданні Шверына ваеннаму суду. Яны лічаць, што Гітлер зноў хоча знайсці казла адпущэння для сваіх уласных безгалоўных загадаў».

Як вядома, Савінформбюро нядаўна апублікавала захопленую пры разгроме 6-й нямецкай арміі перапіску генерала фон Шверына з камандуючым 6-й арміі генерал-палкоўнікам Халідам.

УПАЎНАВАЖАННЫЯ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СОВЕТА ПОЛЬШЧЫ — У ДЗЕЮЧЫХ ЧАСЦЯХ ПОЛЬСКОЙ АРМІІ У СССР

Упаўнаважаныя Нацыянальнага Совета Польшчы («Краявой рады нарадавой») на чале з панам Мараўскім, пасля некалькіх дзён прабывання ў Маскве, выехалі ў часці 1-й польскай арміі ў СССР, дзе радасна сустраты прадстаўнікамі камандавання, афіцэрамі і салдатамі.

Мэтай паездкі ўпаўнаважаных Нацыянальнага Совета Польшчы ў польскія вайсковыя часці з'яўляецца азнаямленне з жыццём і бытам салдат і афіцэраў, з баявымі дзеяннямі 1-й Польскай арміі супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў на савецка-германскім фронце.

АВІАПАШТОВАЯ СУВЯЗЬ У ВЫЗВАЛЕННЫХ РАЁНАХ БЕЛАРУСІ

Авіапаштовая сувязь з раёнамі Беларусі ўсё больш пашыраецца. Штодзённа вылятаюць самалёты ў Мозыр, Крычаў, Лоеў і другія пункты, дастаўляючы пісьмы і свежыя газеты. Прасоўванне пошты ў гэтых аддалёных раёнах значна паскорылася. Толькі ў маі самалётамі дастаўлена ў раёны дзесяткі тысяч пісем і газет.

Устаноўлены таксама авіяпаштовыя зносіны Масква—Гомель. Цяпер гомельчане чытаюць цэнтральныя газеты на другі дзень. Асабліва трэба адзначыць лётчыкаў Амелякіна і Васільянка, якія правялі слабе як сапраўдныя «паветраныя пастаспсы».

Т. ГЛАСМАН

Заняцце Рыма войскамі саюзнікаў

ЛОНДАН, 4 чэрвеня. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае: ачышчэнне Рыма ад немцаў закончылася сёння ў 21 гадзіну 15 хвілін. Такое паведамленне з Рыма перадала амерыканскае агенцтва Асонтэйтэд прэс.

Ачышчэнне Рыма было зроблена танкавымі часцімі амерыканскай 5-й арміі, якія адцягнулі нямецкія войскі да ўскраін горада.

ЛОНДАН, 5 чэрвеня. (ТАСС). Галоўны штаб войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што саюзныя арміі працягваюць аказваць націск на праціўніка. 4 чэрвеня войскі 5-й арміі ўвайшлі ў межы Рыма, дзе сустрэлі слабае супраціўленне. У сучасны момант іны поўнацэнны кантраліруюць узвышша Колі Лаціолі. Перадавыя часці, прайшоўшы праз горад, у некаторых месцах фарсіравалі раку Цібр.

Войскі 8-й арміі, значна прасупушышыся наперад, ачышчалі ад ворага гарады Палестрына, Фіуджы, Пільно, Падіано, Гуарчыно (на паўднёвы ўсход ад Рыма) і Каве.

Авіяцыя саюзнікаў бамбардыравала ўчора аўта транспарт і чыгуначныя аб'екты праціўніка на поўнач і на захад ад Рыма. Буйныя злучэнні цяжкіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёты на сартыровачныя станцыі праціўніка ў Паўночнай Італіі і на важныя лініі камунікацый праціўніка на італа-французскай граніцы.

Працягваліся таксама налёты на ваенныя аб'екты праціўніка ў Югаславіі.

ЛОНДАН, 5 чэрвеня. (ТАСС). На паведамленні агенцтва Рэйтэр, 750 цяжкіх бамбардыроўшчыкаў у суправаджэнні знішчальнікаў зрабілі налёты на чы-

гуначную лінію, якая ідзе з Турына ў Ліон. Жорсткай бамбардыроўцы на лініі паміж Паўночнай Італіяй і Францыяй падвергся таксама рад іншых буйных чыгуначных станцый.

Прыкладна ў 80 кілометрах ад Рыма выяўлена вялікае скапленне аўтамабільна-праціўніка. Гэта сведчыць аб тым, што немцы праводзяць шырокае адступленне на поўнач у раён, які знаходзіцца далёка ззаду ад ар'ергарднай лініі ля Рыма.

АЛЖЫР, 5 чэрвеня. (ТАСС). Баі ў ваколіцах Рыма вяліся на працягу ўсяго ўчорашняга дня. Нямецкія ар'ергарды аказвалі ўпартае супраціўленне, прыкрылі злучычы свае адступаючыя войскі. Пасля таго, як супраціўленне немцаў у ваколіцах горада было зломлена, адкрылася дарога да цэнтру горада. Нямецкія ар'ергарды, прабуючы затрымаць прасоўванне войск саюзнікаў, працягвалі весці баі на вуліцах. Брок за крокам прасоўваліся амерыканскія часці ў жыллёвых кварталах, падаўляючы агонь варожых тапкаў. Да канца дня, у 21 гадзіну 15 хвілін, Рым быў ачышчаны ад немцаў.

У адным з раёнаў Рыма вялікая група антыфашыстаў — жыхароў горада — ўступіла ў бой з нямецкімі салдатамі.

ЖЭНЕВА, 4 чэрвеня. (ТАСС). Гітлераўскае агенцтва — германскае інфармацыйнае бюро перадало ў ноч на 5 чэрвеня паведамленне стаўкі Гітлера, з якога відаць, што германскія войскі выгнаны з Рыма. У паведамленні заяўляецца, што германскія войскі па распараджэнню Гітлера занялі пазіцыі на паўночны захад ад Рыма.

Вынікі паветраных налётаў на Румынію

ЛОНДАН, 4 чэрвеня. (ТАСС). Спецыяльны карэспандэнт агенцтва Рэйтэр пры штабе войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, спасылаючыся на даныя паветранай разведкі, што ўздоўж румынскага ўзбярэжжа Дуная працягваюць гарэць танкеры і склады з нафтай, а таксама паровыя збудаванні ў Джурджу (у 40 мілях на поўдзень ад Бухарэста), падпаленыя ў выпадку паветранага налёту саюзнікаў. Карэспандэнт адзначае, што праз порт Джурджу да налёта авіяцыі саюзнікаў на Плаешці кожны месяц праходзіла значная колькасць пераапрацаванай нафты.

Дзеянні авіяцыі саюзнікаў

ЛОНДАН, 5 чэрвеня. (ТАСС). Як афіцыйна паведамляецца, самалёты «Тайфун», якія выкарыстоўваюць ракетныя снарады, і самалёты «Спітфайр», якія вядуць прыцэльнае бомбятанне, разбураюць германскую радыётэтку ў паўночна-заходняй Еўропе. Дзейнічаючы над акупіраванай праціўнікам тэрыторыяй, самалёты саюзнікаў наносіць удары па шматлікіх германскіх радыёцэнтрах.

Учора авіяцыя саюзнікаў рабіла налёты на чыгуначныя аб'ек-

ты і рухомы састаў праціўніка ў Паўночнай Францыі. У ноч на 5 чэрвеня самалёты згільскай бамбардыровачнай авіяцыі падверглі бамбардыроўцы ваенныя аб'екты праціўніка на французскім узбярэжжы і ў горадзе Кельне (Германія).

На паведамленні агенцтва Рэйтэр, за апошні тыдзень авіяцыя саюзнікаў збіла 443 германскія самалёты. Саюзнікі страцілі ў Еўропе 223 машыны.

РЭДАКЦЫЙНАЯ НАЛЕГІЯ.